

Bibliothèque numérique

medic @

**Burard, Guillaume - candidat / Sue,
Pierre - président. - De hydro thorace**

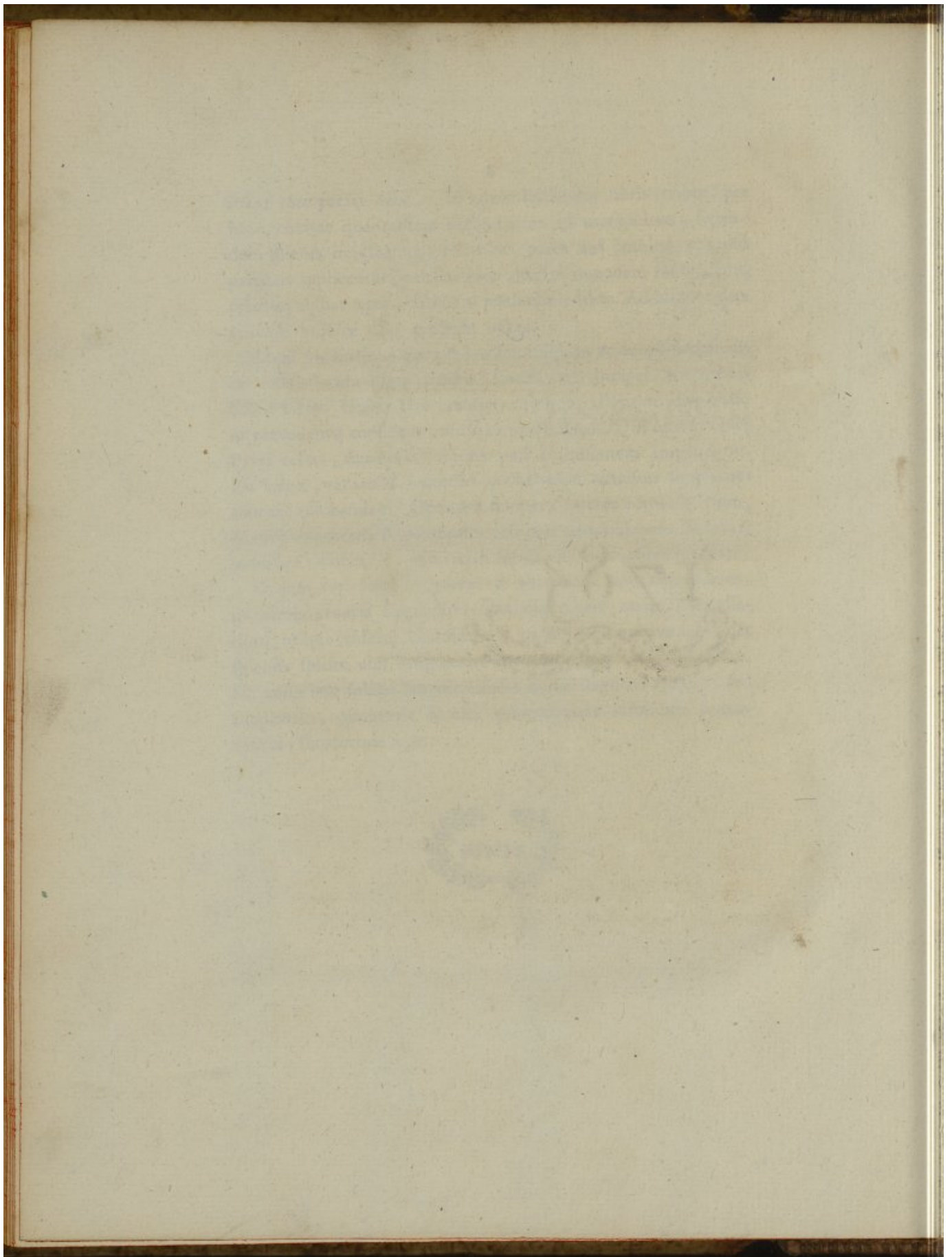
1785.

***Paris : Typis Michaelis Lambert,
Regii Chirurgiae Collegii
necnon Academiae Typographi,
viâ Cithareâ,***

Cote : ms 2345, n°29

1785

D. O. M.
 DE HYDRO-THORACE
 DISSERTATIO
 ANATOMICO-CHIRURGICA.

I.

AVITIS ab institutis descissere, rationis leges abjicere, corpus faginare non nutrire, ex quo, suis obcæcati cupiditatibus, mortales ceperunt, ignota hactenùs & invisa morborum cohors terris incubuit,

Semotique priùs tarda necessitas

Lethi corripuit gradum (1).

Que verò fors exitiosa altiores in hoc seculo egit radices;

(1) Horat. Lib. 1. Ode III.

A

indè morbi acutiſſimi , apoplexia , pleuritis , febres malignæ , putridæ ; indè affectus melancholici , arthritici , hyſterici , &c. , quibus præcavendis imò & ſanandis vix valet ars ſalutifera.

Varios autem inter morbos , quibus obnoxium eſt corpus humanum , nullus ferè tùm cognitu , tùm curatu difficilior eſt , quàm *Hydro-Thorax* , ſive *peſtoris hydroſis*. Sæpèſæpius clinicorum aciem effugit , vim medicaminum eludit , irritisque omnibus artis conatibus , ægros miſerè opprimit. Undè plures ſcriptores , infelici experienciâ edocti , hunc morbum lethalem eſſe , pleno ore conclamant , & ægros nequidem remediis fatigandos volunt. Nos autem aliorum ſtabili fiduciâ præditorum veſtigia ſecuti , hujus morbi notiſſimam & medelam tradere confidenter ſuſcipimus. Sed de hydrope tantùm peſtoris ſolliciti , ſpecialitèr à neotericis *Hydro-Thoracis* nomine inſignito [1] , hydropem pericardii , mediſtiniſque , necnon pulmonum hydatides conſultò prætermittimus , ne plura complectentes , muneri ſuſcepto jam jam graviori imparès eſſe videamur. Thoracis anatomia primùm exponenda in genere.

I I.

Thoracis generalis deſcriptio.

PARS trunci corporis inter collum & Diaphragma ſita , *thorax* dicitur , ſive *venter medius*. Pars ejus poſterior nominatur *dorsum* ; anterior , *peſtus* , & laterales , ſimpliciter *latera*. Ex illis partibus aliæ ſunt continentes , aliæ contentæ , & illarum rursùs aliæ communes , aliæ propriæ : Illæ , cuticula , cutis , membrana adipoſa & pinguedo : Hæ , mammæ , muſculi , cartilagineſ & oſſa , quibus interiùs membrana ſimplex , denſa , extùs cinctâ cellulosa telâ , *pleura* vocata , ubique adnata eſt. Pe-

(1) Vid. Sauv. Noſol. — Car. Piſon. &c.

ritonæo durior, maximè ad dorsum, anteriùs mollior, sensu proprio destituitur. Claudir thoracem inferiùs Diaphragma, illiusque cavitatem ab abdominis cavitate distinguit.

Thorax formâ oblongus est, at multò magis in parte posteriori, propter situm obliquum Diaphragmatis, ibidem longè submissioris: undè in universum conum truncatum refert. Est equidem thorax in homine brevior, quàm in multis quadrupedibus, quibus pronè incedentibus, & plerùmque gulosis, ventriculus & intestina multùm distenta, liberum pulmonum motum impedirent, nisi spatium, per quod hi extendi possunt, foret nonnihil longiùs. In homine autem tale non est timendum periculum; quia naturaliter non debent in illo ita distendi viscera, eaque distenta recedunt naturali suâ gravitate à pulmonibus: rarè enim eum situm obtinet homo, quo viscera non pendeant aliquo modo versùs inferiora.

Apud plerosque homines, thorax exteriùs latissimus est in parte superiori, propter scapulas, & clavículas utrimque appositas. Cavitas autem ibidem angustior est, sitque paulatim versùs abdomen latior. Posteriùs & exteriùs ferè planus est thorax, anteriùs & præcipuè lateraliter convexus, parte posteriori concavus, propter bases vertebrarum dorsalium, ibidem introrsùm eminentes.

Quatuor in cavitates præcipuas thoracem dividit pleura, unam ex utrâque parte amplam, licèt inæqualem, pulmone dextro sinistroque recipiendis aptam. Inter has, ex tenuis illius membraræ duplicaturâ, nascitur mediastinum, sive intervallum facci dextri sinistrique; supernè latiùs, thymum continet, glandulas conglobatas, adipem, vasa. Inferiùs iidem facci divergendo à se invicem recedunt, mediamque in omni dimensionè relinquunt cavitatem, quæ saccos separat, & pericardium

A ij

efformat cor continens. Corpori vertebrarum insidet quartum cavum triangulare, telâ cellulofâ, aortâ, venâ azigos, œsophago occupatum. Hoc dici potest *posterius mediastinum*. Triangulares producciones utriusque laminæ mediastini faciunt ligamenta pulmonis, unum utrimque. Cavitates quæ pulmones continent nusquam inter se communicant, & potest dextra aperiri, ejusque pulmo destrui, sinistrâ illasâ. Hisce in cavitatibus jugiter fit humidi exhalatio, utque valeat fanitas, perpetua etiam fieri debet exhalati resorptio. Exhalatum enim si remaneat, aut liquor alius quilibet effusus, serosi vel alterius humoris hæc collectio, *hydrops* dicitur, de quo nunc agendum.

I I I.

Hydro-Thoracis differentia & species.

A duobus verbis græcis, nempe *ὕδωρ* id est *aqua*, & *θώραξ*, sive *pectus*, deducitur *Hydro-Thorax*, & aquæ collectio in quâdam pectoris cavitate definitur, præcipuè verò inter pulmones & pleuram, ut jam superiùs adnotavimus.

Varia plurimis ab auctoribus statuuntur *Hydro-Thoracis species*, nempe simplex, sive vulgaris (1), *Hydro-Thorax ab omento* (2), *chylosus* (3), *Hydro-Thorax febris succedens* (4), *Hydatidosus* (5), *Hydro-Thorax mediasti-*

(1) Car. Pison de morbis à colluvie serosâ, *Hydrops-Thoracis*, pag. 215.

(2) Rhod. obs. 24. cent. 2.

(3) Willis-cap. 13. de Hydrope pectoris, tom. II. p. 153.

(4) Varnier, *Journal de Méd.* Oct. 1757. pag. 261.

(5) Car. Pison, *Hydatides pulmonis*, pag. 226. obs. 53. *Lælium à fonte consult.* 2.

ni (1), pleuræ (2), Hydrocardia sive pericardii Hydrops (3), Hydro-Thorax tandem à scabiè repercussâ (4).

I V.

Hydro Thoracis complicationes.

VARIAE sunt etiam hujus morbi cum aliis complicationes. Sic cum Hydrope ascitâ (5), cum empyemate (6), à quo tamen signis peculiaribus potest distingui, sæpè complicationes habet Hydro-Thorax. Sic facillimè perturbatur asthmâ, præcipuè asthmâ pneumatico à Willis designato, sive cum à pectore sibilo. Socias adhuc sæpè habet Hydro-Thorax, anasarcani, & leucophlegmatiam, qua alias hydropis species procreant. Frequentior fit hydrocardia, sive pericardii hydropis cum Hydro-Thorace complicatio (7), quàm cum vel mediastini vel pleuræ hydropè. Quibusdam phænomenis nonnunquàm

(1) Riviere, cent. 1. obs. 60. Columb. Anat. Lib. II. cap. 3. Bouillet diff. 1758.

(2) Fred. Hoffmann, cap. 14. de Hyd. De Bergeron, Dissert. de Hydrope Pectoris. Haller, Opuscul. Pathol. pag. 25.

(3) Zacut. Lusit. cent. III. obs. 19. Vieussens, Traité du cœur. Senac, idem, tom. II. pag. 361. Bouillet, Dissert. 1758.

(4) Morgagni Epist. 14. Storke, act. nat. curios. item. 5. obs. 47.

(5) Journal de Méd. tom. IX. pag. 330.

(6) Idem tom. XVIII. p. 451.

(7) Idem tom. XI. pag. 421.

adnotatur (1) Hydro-Thorax , quæ indicationes contrarias offerunt , quod à genere complicationis oritur.

V.

Hydro-Thoracis causa.

INTER Hydro-Thoracis causas annumerandæ obstructiones ; vasorum pulmonis ingurgitatio , scirrhusitates. Quidquid generatim pulmonis textum relaxat & debilitat , exercitia nimirum vel immoderata , vel nimis assidua , pectoris hydropem producit , propter fibrarum tonum perditum , & inde seri effusionem. Hydro-Thoracis causæ adhuc assignantur , subita & improvisa scabiei repercussio , arthriticorum dolorum inopinata intermissio , ulcerum inveteratorum promptior desiccatio , foniculorum denique non præparatus finis. Hoc verò mirum , quod pedum œdematosam tumefactionem , si quocumque modo dissipare tentetur , anxietas quædam , dyspnœa , pectoris anhelitus superveniant , & paulò post Hydro-Thorax ; eundem producere potest vulneris citior coalitio (2). Pleuritidi , & pleurimonix non rarò etiam succedit Hydro-Thorax , sicut & morbis acutis.

VI.

Hydro-Thoracis Diagnostis.

ANTEQUAM ad curandum morbum quemcumque se accingat artis Professor , necesse est ut certam ejusdem instituat diagno-

(1) Journal de Méd. tom. VII. pag. 533.

(2) Vid. Act. Edimburg. tom. II. pag. 394.

sim. Hoc verò arduum plerumque, impossibile nonnunquam fatemur in Hydrope pectoris. Quoniam enim criterio, tanquam face præeunte, quibus signis ductus Chirurgus, Hydro-Thoracis existentiam & sedem assignare possit, valdè dubium. Hydropem pectoris à pericardii hydrope vel ab alio discernere, hoc opus, hic labor est. Non datur tunc, ut in ascitâ pectoris intumescencia, quâ congesti fluidi moles tactui respondeat. Denegatis igitur signis quibus latentem morbum sensibus detegere daretur, varia illius, in omnibus ferè illo truci morbo laborantibus, perpendenda sunt phænomena vel symptomata, ut ex illorum seriâ meditatione hostis insidias benè calleat Chirurgus, & quibus armis debellandus simul cognoscat.

Hæc verò præcipua sunt symptomata, ex quorum concursu in propatulum venit Hydrops pectoris, ea nimirum quæ huncce morbum ut plurimum stipari testantur auctores, sollicitâ ægrorum observatione accuratâque cadaverum sectione edocti.

Primò quidem respiratio difficilis, eoque magis premens, quò magis ingravescit morbus, ita ut in unum vel in alterum latus decubitus ægro sit impossibilis, ultimisque vitæ diebus, pronâ cervice spirare penè suffocatus cogatur. Tussi deinde laboratur molestâ, sæpissimè siccâ, aliquandò tamen cum spuris materiæ catharrali similibus; his addantur faucium exasperatio & siccitas, sitis ingens, nulloque potu sedanda, pulsus digito explorante parvus, celer, frequens ac humilis, sæpè sæpiùs inæqualis & intermittens. Pallent adhuc ora: languent oculi, urina parca emittitur; scrotum inferioraque tumore œdematoso afficiuntur: nonnunquàm resolutio unius alteriusve brachii accedit. Eâ denique suffocatione, ineunte somno, corripitur æger, quâ brevi oppressus jaceret, nisi è lecto derepentè surgens, auram liberiorem captaret avidus. Hæ tamen in spirando difficultas & crebritas procedente die remittuntur.

Hoc ultimum signum Hydro-Thoracis pathognomonicum pronuntiat Carolus Piso. *Quod signum*, inquit (1), *cum ratio mihi dictaverit, tum experientia in omnibus comprobavit*. Idem testatur Riverius (2), Musstranus (3), & Morgagni (4), aliique multi & quidem optimi auctores. Hoc tamen deficere signum rarum non est. Inter octo quas memorat historias Piso, in tribus duntaxat hancce spirandi difficultatem legere est. Etsi illam inter certa criteria referat, hujus aliorumque auctoritati nimium ferviens Jacobus Vicarius (5) *ob istud imprimis signum jurare se posse credebat infallibiliter agrum Hydrope pectoris laborare: attamen in mortui qui hac difficultate laboraverat cadavere, ne drachmam unam aque aut feri invenit, & numquam satis laudabundam ingenuitate mirabundus, exclamavit: quam fallacia sunt subinde signa diagnostica!*

Ex omnibus autem allegatis de Hydro-Thorace signis, nullum ferè certius dari potest, quam aquarum fluctuatio, quando sive ab ægro, sive à Chirurgo, persentiri potest. Aure enim propè pectus admotâ, strepitus quidam aliquoties distinguitur, ab ægri agitatione plus minùsve sensibus obvius. Hanc succussionem, thoracis Hydropis certum protulit signum Hippocrates, quando inquit (6): *si multo tempore, aure ad latera adhibitâ, audire tentaveris, ebullit intus velut acetum...* quanta & qualiscumque sit Divi Hippocratis scriptis debita reverentia, nullus ab

(1) Loco jam citato.

(2) Prax. Med. lib. 7. cap. 6.

(3) Trutin. Med. lib. 4. cap. 3.

(4) Epist. XVI. tit. 9. 11. 25. & seq.

(5) Morgagni de sed. & caus. morb.

(6) De affect. intern. de morbis. lib. II.

illius ævo Artis Professor hunc sonum auribus pectore appo-
 sitis percepit, unde vel rarum admodum, vel sensibus im-
 pervium, illud signum affirmare non dubitandum. Paucis
 tamen abhinc annis, Clar. Medicus *Awenbrugger*, in Vin-
 debonæ Nosocomio Imperiali Præticus, Dissertationem publi-
 cam fecit de mediis cognoscendi per pectoris succussionem,
 an in eâ cavitate colligatur aqua, vel non. Quò obtusior est,
 inquit (1), *sonus à pectore elisus*, eò certior est hydrophis
existentia.

Quæcumque verò hæc sint, pro certo habeatur certam tunc
 tantummodò esse Hydro-thoracis diagnosim, si varias hydro-
 picorum historias à Medicis oculatis & fide dignis recensitas
 attentè quis perlegerit, diversaque symptomata pro diversis
 ægrotis, diversis etiam pro morbi temporibus, accuratè
 pensitaverit atque inter se contulerit, si ex consociatis illis om-
 nibus & singulis symptomatibus, ex illorum eximio connu-
 bio, tutissimum eruere potuerit morbi indicium, vel saltem
 minùs dubiam conjiciendi rationem. Sed frustra sæpè sæpiùs
 hoc speratur, siquidem tantâ symptomatum catervâ obrutus
 æger, vitæ limites jam attingit, miserumque ab orci faucibus
 eripere vix tunc valent ars & natura.

V I I.

Hydro-Thoracis Prognosis.

INDE concludere fas est ferè semper lethalem esse hydro-
 thoracem; nam plerumque moriuntur ægri, 1°. quandò aqua

(1) Hæc dissertatio locum invenit in *tractatu de pectoris morbis*, Auc-
 tore Cl. *Roziere de la Chassagne*, Paris, apud Humaire.

fluviali similis evacuatur; quæ in vaporem soluta, nullum vel minimum relinquit sedimentum. Tunc enim brevissimo tempore tumescit abdomen, exteriorque leucophlegmatia augetur: 2°. quando fœtidum exhalant odorem aquæ; 3°. si filamenta in aquis natantiaprehendantur, quod partium suppurationem & deliquescentiam denotat: 4°. si febris cum horripilatione adveniat: 5°. si urina sint rubræ, lateritii coloris, & parvæ; 6°. si jam antiquior sit morbi gradus; 7°. si cum ascitâ vel alio pari morbo complicationes habeat. Quid plura? Centum vix sufficiant horæ, si omnes aggrediamur enumerare casus, in quibus lethalis vel saltem maximè periculosus habendus est pectoris hydrops (1). Undè promissorum vanitatem in hoc morbo sæpè sapiùs luget artis professor, ægrotantis lecto assiduè incumbens.

Exhausti tamen stagnantis in pectore feri exempla passim leguntur (2). Juvenile corpus, suis gaudens viribus, visceribus sanis, organis integris, à subito depluente colluvie ferosâ, post morbum acutum, liberari posse, imò liberatum fuisse experienciâ constat. Tentamina ergo prudenter in auxilium vocata, vel desperatâ ægri conditione, non rejiciat Chirurgus, quia, quandò certa imminet perniciès, *satiùs est anceps experiri remedium quàm nullum.*

V I I I.

Hydro-thoracis curatio.

UT hydrops quilibet sanetur, duo medenti incumbunt

(1) Vid. Actæ Acad. Reg. Scient. 1703, p. 170.

Vid. Biblioth. choisie de Med. tom. XV.

(2) Vid. Journal de Med. tom. IX, XVIII, XXXII, LX, &c.

abfolvenda, 1°. ferum collectum foràs eliminare, 2°. novam, fi poffit, feri collectionem impedire. Priori adimplendæ indicationi apud therapieæ præceptores non defunt medicamenta interna, omnibus pariter in hydropibus commendata, aperientia nempe, diuretica, purgantia, inter potentiora præfertim hydragoga, quin & vomitum cientia, sudorem moventia, & alia ejufdem generis plurima (1). Sub primis hydrothoracis temporibus, integris viribus, quædam spes elucescit ut ferum ftagnans his remediis evacuetur. Iis verò non diutiùs immorandum effe ubique & meritò commendant melioris notæ Practici, ne debilitatis ægris, pulmonibusque maceratis & in putridum tabum jam diffluentibus, ex paracenthefi ferius celebratâ nulla percipi poffit utilitas (2).

Consentientibus omnibus de parùm efficaci in hydrothorace remediorum internorum virtute, nonne vel minimam in rebus Chirurgicis fagacitatem fibi vindicaret, qui pectoris hydropem adeffe benè confcius, de paracenthefi celebrandâ anceps hæreret, quâ fufpensâ, res ægri in pejus ruunt, quâ omiffâ, penitùs evertuntur. Numquid faciùs eff aliquo remedio etiam ancipiti certam mortem redimere? Felici cum fuffeffu hydro-

(1) De horum & aliorum medicamentorum ufu & administratione confulantur libri Medici, in quibus horum formulæ fecundùm artem traduntur.

(2) In diario Medico. tom. LII, p. 326. Legitur peculiaris obfervatio Clar. Medici *de Fos*, de pectoris hydrope interno cantharidum ufu fanato. Addit obfervationis auctor earundem ufum tum internum, tum externum, pro excellentiffimo in eodem cafu remedio, à celeb. Doct. *Petit*, proponi.

thoracis paracenthesim institutam fuisse testantur observationes plurimæ (1).

Pluribus in locis aquas è pectore educendas commendat Hyppocrates, cujus tanti valet in praxi auctoritas. Hic costarum terebrationem jubet ut per foramen aqua exire valeat. Illic regulas & præcepta tradit, ut felici cum successu celebretur; in *prognosticis* tandem ea narrat, ex quorum observatione, num bona, num mala futura sit præfagiri potest. Ad pectoris paracenthesim velut ad sacram salutis anchoram incunctanter ergo deveniendum est, statim atque præsens cognoscitur hydrothorax; eductis aquis, alia remedia superius enumerata & sapienter adhibita facile curationem absolvere possunt, modò tamen hydrops totius machinæ corruentis non sit comes & argumentum. Ex dictis & ex multiplici tum veterum tum recentiorum experienciâ, illius asserti veritas sat superque comprobatur, nempe quòd ex unâ parte omnes illi ægri, quorum non evacuatum fuit pectus, ineluctabili fato occubuerint, dum ex alterâ parte plurimi ex iis, quibus perforatum est pectus, servati fuerint. Operationis sedes & methodus describenda nunc supersunt.

I X.

Pectoris Paracenthesis.

PRIMUM observandum, antequam ferrum pectori admo-

(1) Vid. Med. diarium, tom. XVIII, p. 454. Biblioth. Med. t. XV, p. 478, 484. Lanz. Oper. tom. III, p. 601. Act. Academ. Reg. Chir. tom. II, p. 545.

Obs. Med. par Duval, p. 254.

veatur, num adhuc valeant ægri vires : nam si deficient, abesse vix potest, quin vel sub ipsam operationem vel statim post eandem expiret æger. Simili prorsus modò res sese habebit, si sudor frigidus, alvi solutio, partium internarum erosio atque corruptio, morbum desperatum & propinquam ferè mortem significant. Operationis institutione abstinendum tunc, ne, qui propter noxæ gravitatem servari haud potuit, cum Chirurgiæ dedecore, & Chirurghi culpâ interiisse videatur.

Duo præsertim ante operationem attendenda, 1°. in quonam pectoris latere aquæ collectio deprehendatur, 2°. quonam præcipuè pectoris pars perforari debeat. Quò faciliùs atque certius cognoscatur in quonam pectoris latere materia perniciofa delitescat, considerandum quàm diligentissimè est, annotante celeb. Heistero (1), in quonam latere inflammationem atque dolores æger antea senserit, deinde ubinam gravitas quædam cum fluctuatione fuerit animadversa, tum in quodnam latus cubare commodius patiens possit. In hoc ipso vitium delitescere solet : nam in latere sano decumbere nequeunt ægri, quia suffocationis periculum imminet. Tumor etiam plerumque aliqualis, externo œdemate complicatus, latus afflictum demonstrat.

Explorato jam latere affecto, punctiois locus statuendus, de quâ re dissentiunt inter se auctores. Clar. Sharp doctâ & certâ Marchettis experienciâ confirmatus, aperturam fieri docet (2) à sterni & dorsi spinâ æquè remotam, inter sextam & septimam costam. Boerrhavius è contrâ, & ejus commen-

(1) Inst. Chir. p. II. sect. IV. cap. CVIII.

(2) Traité des Oper. de Chir. p. 254. Recherches critiq. p. 295.

tator Doct. *Wanſwieten* pectus pertundi volunt (1) inter secundam & tertiam costam veram inferiorem. Pro costâ verâ spuriam designare voluisse hos auctores suspicatur Heisterus, si quidem omnēs Practici consentiunt locum illum nimis altum esse, ut serum collectum certè evacuetur. Etenim sublimior pectoris pars si perfoditur, fieri vix potest, ut materia serosa in infimo pectore collecta commodè ejiciatur. Contrà verò si inferiùs punctio infligitur, periculum est ne septum transversum, quippè costis inferioribus adnatum, præsertim in dextro latere, propter hepar hic valdè propinquum, lædatur. Similiter ubi pars spinæ dorsi propior perforatur, difficilior longè atque magis anceps operatio est. Neque enim crassi tantùm musculi dorsi extensores pertundendi hîc essent : sed maximè etiam metuendum veniret, ne arteriæ vel venæ intercostales, ut pote sulcis costarum propè hanc regionem nondùm protectæ, simul aperiantur. Optimum ergo & tutissimum est, annotante & suadente Heistero, operationem sic instituere, ut in sinistro latere inter secundam & tertiam spuriam costam, in dextro verò latere tertiam inter & quartam costam spuriam, ab infimâ numerando, eo loco foramen fiat, qui palmâ circiter, aut quinque vel in majoribus hominibus sex digitis latis à spinâ dorsi atque ab infimo scapulæ angulo disjungitur.

Fatendum tamen hunc operationis locum sæpè sæpiùs inventu esse difficillimum, si non impossibile, præsertim quandò tegumentorum communium maxima adest tumefactio, ut jam observavit celeb. *Morand* (2). Quoquidem in casu validâ

(1) Aphor. pract. n^o, 303.

(2) Totius pollicis spissitudinem in hoc casu habebat cutis tumefactio, undè costas non solum numerare, sed etiam distinguere impossibile erat.

extremi digiti compressione partes tumefactæ deprimendæ , & in loco depressionis, inter costas instrumentum propellendum. Certo operationis loco designato, æger in lecto sedeat ; corpus ejus pronum antèrius inclinetur & ministris stabilietur , ut ipsæ costæ in dorso paulò latiùs deducantur, & spatium pro aperturâ faciendâ & humore ejiciendo amplietur. Duæ sunt operandæ methodi , vel enim inciditur primò scalpello cutis , & postea acu perforatur pectus, vel cum carne atque pleurâ cutis simul externa per admotum triangularem acum uno eodemque ictu perumpitur. Hæc operandi methodus ab optimis Chirurgis anteponitur.

Acus igitur triangularis eademque tubulo inclusa, gallicè *Troicar* dicta, eò usque in cutem & carnes impellitur, donec in pectus hanc penetrasse advertatur. Tunc extrahitur acus, tubulusque relinquitur, per cujus foramen exeunt humores in pectore collecti, quamdiu scilicet ægri vires id permittunt. Simul atque enim animi deliquium imminet vel materiæ noxiæ sufficientem copiam profluxisse intelligitur, extrahatur tubulus in foramen insertus, & linamentum aliquod molle vulnèri imponatur. Filo aut funiculo circa pectus deligetur & emplastris quàm exactissimè firmetur. Insuper splenium aliquod crassum applicetur, fasciæque illa adhibeatur quam *mantile cum scapulari* Chirurgi vocant.

Pectoris paracenthesis de novo sæpe reperenda : Empyematis operationem postea etiam celebrandam esse plerumque evenit. Quæcumque verò sint, in pectoris hydrope, ut suffocationis periculum discutiatur, celebretur semper ejusdem paracenthesis, quam utilem & proficuam certæ & indubiæ proclamant observationes, quam verò hucusque timidiores Chirurgi nimis neglexerunt.

M. DCC. LXXXV.

HANC DISSERTATIONEM, Deo juvante & Praefide M. PETRO
SUE, secundo, antiquo Collegii Praeposito & nunc Quaestore,
antiquo Scholarum Praeclararum Anatomia & Chirurgia Pro-
fessore, Regia Academia Chirurgia Consiliario, & pro com-
mercio extraneo Secretario, in generali Parisiensi Praefectura
Chirurgo ordinario, necnon Academiarum Montpellienfis,
Rothomagensis, Divionensis, Lugdunensis, Burdigalensis &
Aurelianensis Socio; tueri conabitur GUILLELMUS BURARD,
Divionaeus, in alma Universitate Parisiensi praefatae Artium
Facultatis Magister, necnon Saluberrimae Facultatis Medicinae
in Universitate Remensi Doctor, Dissertationis Auctor.

Die Sabbati 4^a. mensis Junii, anno R. S. H. 1785, a
sesqui-secundâ post meridiem ad septimam,

PARISIIS,
IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

PRO ACTU PUBLICO,
ET
MAGISTERII LAUREA.

Typis MICHAELIS LAMBERT, Regii Chirurgiae
Collegii, necnon Academiae Typographi, viâ Cytharae.

M. DCC. LXXXV.